

List izhaja vsak dan zjutraj raz
3 mesece L. 22.—, pol leta L. 42.—
L. 650 več. — Posamezni št. 10.
v širokosti 1 kolonij (4. št.)
nice, zakvale, ...
Oglašni ...

Naročnina: za 1 mesec L. 8.—
L. 75.—, v izmenitven mesečno
Oglašnina za 1 mm prostora
obrtne oglaš L. 1.—, za omet-
tase denarnih zvezdov L. 2.—
L. 2.—

EDINOST

Uredništvo in upravljalstvo: Trst (3), ulica S. Francesco d'Assisi 20. Te-
lefon 11-57. Dopolni naj se pošiljajo izdajalstvu, oglašni, reklama-
cije in denar na upravljalstvo. Rokopisi se ne vračajo. Nežrakovna
pisma se ne sprejemajo. — Last, založba in tisk Tiskarna "Edinost"
Poduredništvo v Gorici: ulica Giosuè Carducci št. 7, I. n. — Telef. št. 327.
Glavni in odgovorni urednik: prof. Filip Peric.

Davek na koze

Porečali smo že o tem davku. Danes imamo pred seboj kr. od-
lok-postavo z dne 16. januarja
1927, št. 100, ki vpeljuje ta da-
vek. Občine lahko od svoje stra-
ni še posebej nalože živinsko
takso.

Državni davek na koze je pa
slednji:

Ce ima kmet tri koze, mora
plačati za vsako kozo 10, to je
30 lir; če ima kmet več kot tri
koze in ne več kot deset, plača
za vsako kozo petnajst lir; če
pa ima kmet nad deset koz, mo-
ra plačati za vsako kozo dvajset
lir.

Torej čim več koz ima kmet,
tem več mora plačati davka od
vsake koze.

Ta davek se bo moral plačati
za one koze, ki se pasejo po go-
zdovih ali po zemljiščih, poraš-
čenih z grmovjem, katero smat-
ra gozdni odbor kot zaščito
zemlje. Plačati se mora ta davek
tudi takrat, ko ti gozdovi ali
taka z grmovjem poraščena
zemljišča pripadajo lastniku pa-
soših se koz.

Davka so prosti kozlički, ki
sesajo, in koze-štalarske ozi-
roma tudi one koze, ki se pa-
sejo na prostem na takem sve-
tu, kjer ni gozda oziroma grmi-
čevja zasajenega v obrambo
zemlje.

Ker je kozoreja razvita pri
nas posebno na Bovškem in tvo-
ri za gotove bovške vasi enega
izmed glavnih dohodkov, more-
mo presoditi, da sedaj gotove
gospodarske posledice za do-
ločne kraje.

Na vsak način niso koze na
Bovškem »štalarske«, ampak se
pasejo celo leto prosto naokoli,
po leti visoko gori v pečevju
Alp, po zimi nižje okoli vasi po
goli ali pa le redko obraščeni
obronkih gora.

Doline so do precejšnje višine
več ali manj obraščene. Iz be-
sedila nove postave o davku na
koze je jasno razvidno, da se v
teh krajih koze ne bodo smele
pasti, ako se bodo njihovi go-
spodarji hoteli izogniti novemu
davku.

Visoko gori, kjer gozd ne u-
speva, se razprostirajo širne
planjave in bregovi, kjer bi se
koze lahko pasle, ne da bi zato
mogle biti podvržene davku.

Toda tam gori v tej višini je
možna pašnja le v poletnih me-
seci. Viharji, zameti, metre vi-
sok sneg prišli drobno globo-
ko v dolino okoli hiš. Se celo
divje koze se spuste v hudi zimi
bliže človeškim bivališčem.

Takrat, v hudih zimskih me-
seci, se koze pasejo na ozemlju,
poraščeno z gozdovi ali z gr-
movjem v obrambo zemlje in na
tak način padajo pod novi da-
vek. To je neizogibno, ker bi ne
mogli prebivalci bovških vasi
nikdar nabiti dovolj trave po
gorah, da bi zamogli celo zimo
držati v hlevih svoje številne
koze črede.

Ako se bo torej postava stro-
go izvajala, in to je pri sedanjem
načinu upravljanja skoraj go-
tovo, potem pomeni skoraj go-
tovo konec kozoreje in plan-
šarstva na Bovškem. Skoraj
vsak posestnik, kmetič prizade-
ti bovških vasi redi več kot
10 koz, torej bo moral plačati
za vsako kozo 20 lir davka, ali
skupno da 200 lir davka in še
več letno samo za koze.

Kdor pozna bosno življenje
gornjega konca soške doline,
Banišice, Koritence, ta lahko ta-
kako sprevdi, da naši pastirji ne
bodo mogli 200, 300, 400 in še
več lir davka za koze. Edini do-
hodek poleg kozoreje je ono
repa pa prinese samo nekoliko
malo krompirja »compa«; kozo-
sira, skute in kozličev spomladi
za domačega trgovca za blago,
izposojeno tekot zime. Se vse
to je bilo mnogo premalo za
preživljanje in zato so morala
dekleta v Aleksandrijo, moški
v Westfalijo in rabeljski rudnik.
Z uničenjem kozoreje se bo že
itak ostrga gospodarska kriza še
poostila. Večina kozjih pašni-
kov ni namreč primerna za ži-
vinorejo, torej se živinoreja po
Bovškem v marsikateri vasi
sploh ne bo mogla razviti, zem-
lje za njive ni, sadje v tako ostri
klimi ne uspeva prav. Že sedaj
rastoči in obstoječi gozdovi v
gornjem koncu soške doline ne
predstavljajo prav velikih vred-
nosti radi prevelikih daljav od
prometnih zvez. Zato tudi na
novo vzrasli gozd, po odpravi

kozoreje, ne bo doprinesel ta-
kih dohodkov, da bi mogel le
delno nadomestiti izgubo v go-
spodarstvu radi zatreja kozo-
reje.

Kozji davek bodo iztirjevale
občine na podlagi priljav gospo-
darjev in sicer tako kot za na-
vadno živinsko takso (tassa be-
stiale). Občine bodo lahko še
posebej naložile običajno živin-
sko takso poleg davka na koze.

Koze se ne bodo smele pasti
v gozdovih in z grmičevjem po-
raščenem svetu brez občinskega
dovoljenja. Kdor bo pasel po ta-
kih zemljiščih brez dovoljenja,
bo moral plačati za kaznen dvo-
jen kozji davek, ako se presto-
pek v istem letu ponovi, bodo
moral prestopniki plačati tro-
jen kozji davek kot kazen ter še
davek sam.

Postava o kozjem davku z
dne 16. januarja je že stopila v
veljavo in bodo morali imej-
telji kar plačati že za leto 1927.
polovico kozjega davka, to se
pravi za črede nad 10 koz 10 lir
za vsako kozo. Denarja kozji
pastirji in imejtelji na Bov-
škem nikdar niso imeli, zato
bodo morali že letos prodati po
par glav drobnice, da plačajo
letošnji kozji davek. Pod jesen
pa bo morala polovica izmed
njih odprodati svojo drobnico.
Pri že itak slepi ceni za govejo
živino se obetajo našim ubogim
posestnikom koz še slepe cene
za njihovo drobnico.

Ostali del dežele pa ne bo z
novo postavo bogve kako pri-
zadet. Le dvoje, troje vasi na
ožjem Tolminkem imajo večje
število koz, pa bodo že laže utr-
pele njihovo izgubo, ker imajo
tudi govejo živino. Drugod v
Gorah je pa dvoje, troje koz pri-
hiši le takozvana siromakova
krava in ne predstavlja važne-
ga gospodarskega dohodka za
celi kraj. Večji posestniki z go-
vejo živino na planinah drže
doma v hlevu po eno, dve kozi
za mleko domači družini. Te
lahko prerede brez pašnje v
hlevu. Vse druge vrste koz se pa
po večini ne bodo mogle izogniti
novemu davku. Izven Gor, po
Vipavskem, Brdih in Krasu so
pa le redki kozorejci.

Postava je bila izdana za celo
državo in hoče pred vsem odvr-
niti silno škodo, ki jo napravi-
ljajo na pašnji koze v južni Ita-
liji. Ni zato nikakega upanja na
omiljenje, odlaganje in upošte-
vanje specijelnih bovških raz-
mer. Stojimo pred dovršenim
dejstvom tik pred uporablja-
njem nove postave in smo zato
povedali vsa kruto resnico o po-
sledicah tega davka na kozo-
rejo in s tem za gospodarstvo
bovških vasi.

Proračunska komisija se sestane danes

RIM, 18. (Izv.) Jutri ob 16. uri
se sestane proračunska poroče-
valska komisija, ki bo pretre-
sala poročilo poslanca on. Vasa-
salla o proračunu ministrstva
za javna dela in poročilo po-
slanca on. Geremica o prora-
čunu ministrstva za pravosod-
je. Komisija bo razpravljala tu-
di o nekaterih zakonskih načr-
tih, ki spadajo v njeno področje.
Se pred tem in sicer zjutraj bo-
sta pretresali poročili podkomi-
siji za javna dela in za pravo-
sodje.

Letalec De Pinedo

pred poletom preko Atlantskega
oceana

RIM, 18. (Izv.) O smelem po-
letu De Pineda preko Atlantske-
ga oceana, kateremu sledi vsa
Italija z zanimanjem in trepet-
om, niso dole tudi tekot dana-
šnjega dneva nikakršne vesti.
Šele pozno zvečer je prišel
»Il Giornale d'Italia« v po-
sebni izdaji uradno poročilo a-
gencije »United Press«, ki so
končno prelomile mučni molk.
Iz teh poročil sledi, da niso
ovirali De Pineda pri njegovem
najdaljšem poletu viharji, kar
kot se je še večer domnevalo,
ampak ravno nasprotno — po-
manjkanje slehernega vetra.

Agencija »Stefani« poroča:
Polkovnik De Pinedo je naletel
v Bolami na izredno stanje
temperature in popolno po-
manjkanje vetrov, kar mu je o-
nemogočilo dvig letala z mor-
ske površine. Letalo je bilo
namreč natovorjeno z veliko
zalogo bencina in olja, ki je bi-
lo potrebno za direkten polet
Bolama-Port Natal. Zato se je

polkovnik De Pinedo odločil na-
stopiti svoj polet preko oceana
iz Port Praia (na otokih Zelen-
ega rta). Danes ob 14.40 je od-
letel polkovnik De Pinedo iz
Bolame proti Dakarju in Port
Praiu.

Agencija »United Press« pa
poroča iz Bolame: Večraj zve-
čer je polkovnik De Pinedo po-
kušal se dvigniti v zrak, da bi
nastopil svoj polet preko ocea-
na, toda poskus se ni obnesel.
Letalec je nekoliko pozneje po-
novil svoj poskus, toda tudi to-
krat se mu navzlic obudovanju
vredni vztrajanosti in potrpežli-
vosti De Pineda in njegovih to-
varišev ni posrečilo. K. Neuspe-
hu je prispevala popolna tišina
na morju in v zraku. V sled
tega neuspeha pri dvigu se je
danes zjutraj Santa Maria po-
vrnila v pristan. Na bregu je
bila zbrana tisočglava množica,
ki je hotela pozdraviti letalce
ob njihovem odhodu.

Polkovnik De Pinedo se je
danes zjutraj odločil spre-
meniti prvotno načrtano pot poleta
proti atlantskega oceana. Po-
vrnil se bo nazaj proti severu
ter se bo ustavil v Dakaru
(francoski Senegal). Iz Dakara
pa bo poletel v Port Prai (na
otokih Zelenega rta) in iz Port
Praia bo nadaljeval svoj polet
do otoka Fernando di Norouha.

Novi zakoni

Pooblastila za izvršitev dela in
podelitev podpor v zvezi z zad-
njimi poplavlami.

RIM, 18. (Izv.) Današnja »Gaz-
zetta Ufficiale« prinaša med dru-
gim tudi sledeče kraljeve dekrete-
zakone:

1) Pooblastilo o izdatkih za iz-
vršitev dela in podelitev podpor
v zvezi z od povodnji in letu 1926.
povzročenimi škodami v Padovans-
ki dolini, v Treh Benečijah in v
pokrajini Forli. (Skupni izdatki,
o katerih je bilo s kraljevim de-
kretom izdano pooblastilo, znaša-
jo 17 milijonov lir); 2) kraljevi
dekret-zakon z dne 6. februarja
1927, ki prinaša odredbe glede
vodstva pretur, ki nimajo sodni-
kov; 3) kraljevi dekret-zakon z
dne 27. januarja 1927, s katerim
se v anektiranem ozemlju prekli-
cujejo nekatere odredbe v zadevi
zemljiških knjig ter uvaja spre-
membe sedaj veljavnim notarskim
tarifom; 4) kraljevi dekret-zakon
z dne 10. februarja 1927, s kate-
rim se podaljšuje rok, določen v
členu prvem kraljevega dekreta-
zakona z dne 10. januarja 1926, za
ureditev notarskih sedežev v anek-
tiranih pokrajinah; 5) kraljevi
dekret-zakon z dne 10. februarja
1927, s katerim se podaljšuje rok
veljavnosti poročnih list in 6)
kraljevi dekret-zakon z dne 12.
decembra 1926, s katerim se odo-
bruje dodatni dogovor k pogodbi
glede uredb in obratovanja zrač-
ne trgovinske proge Turin-Trst.

Italijanski odgovor Coolidgeu
bo objavljen danes?

RIM, 18. (Izv.) Nekateri listi,
med katerimi je bil tudi naš
list, so napovedali že za večeraj
zvečer objavo italijanske note
na spomenico predsednika
Združenih držav o pomorski
razoročitvi. Nasprotno temu pa
se danes zatrjuje, da nota niti
danes ne bo objavljena, ampak
še jutri ali pa morda celo še
pojutrišnjem.

Neosnovane vesti

RIM, 18. (Izv.) Ministrstvo za
korporacije sporoča: V posled-
njih dneh so bile v raznih listih
objavljene vesti o znakih, ki bi
se naj uvedli za razne konfede-
racije in o izenačenju istih. Te
vesti so popolnoma neosnovane.

Preureditev centralne gozdne
uprave

RIM, 18. (Izv.) Minister za
narodno gospodarstvo on. Bel-
luzzo je predložil v podpis kral-
ju dekret, s katerim se preure-
juje centralna gozdna uprava.
Po tem dekretu bodo prešle na-
loge, katere je dosedaj vršila
centralna gozdna uprava, v de-
lokrog gozdne narodne milice.
Te naloge obstojijo v čuvanju
in melioraciji gozdov in planin.
Isti dekret podeljuje podjetju
državnih gozdnih domen večjo
avtonomijo in možnost, da bo
lahko bolje in hitreje vršilo svo-
je naloge.

Drzen vlom

v poštni voz

MILAN, 18. (Izv.) Ko je pri-
spel danes zjutraj torinski vlak
na milansko postajo, so opazili
poštni uradniki, da je bil tovor-
ni voz z napisom »Poštni služba
Torin-Brindisi« vlomljen. Ko
so stopili uradniki v voz, so na-

šli poštno pošiljate v stražnem
neredu. 27 poštinih žakljev je
bilo odvrnutih in izpraznjenih.
En majhen žakelj, ki je vsebo-
val na tisoče dolarjev, poslanih
od inozemskih bank, je ostal na
čudežen način nedotaknjen. Ob-
seg tatvine bo mogoče ugotoviti
šele tedaj, ko prišpe iz Torina
natančen seznam poštinih pošil-
jatev. Po vsej verjetnosti do-
sega od vlomilcev povzročena
škoda nekoliko milijonov, je pa
tudi mogoče, da samo nekaj ti-
soč lir. Vlom je bil najbrž izvr-
šen že tekom noči v Torinu.

Po 11 letih prišel domov iz ujetništva

TRIDENT, 18. (Izv.) Večraj
popoldne se je povrnil po 11-
letni odsotnosti iz ruskega uje-
tništva 35-letni Camillo Filippi,
rodom iz Lavise. Filippi je bil
ujet v letu 1915. in domači so ga
smatrali že za mrtvega.

Seja narodne skupščine

Incidenti med govorom
dr. Spaha

BEOGRAD, 18. (Izv.) Na da-
našnji seji narodne skupščine
je po običajnih formalnostih
predsednik Trifković najprej
odgovoril na interpelacijo pre-
sednika muslimanskega kluba
dr. Spaha, ki se je pritožil, da je
neki sreski poglavar v Bosni dal
aretirati poslanca Sumavića.
Predsednik Trifković je v svo-
jem odgovoru poudarjal, da se
je takoj obrnil na ministra za
notranje zadeve za pojasnilo ter
je prejel sporočilo, da tam o a-
retaciji ni ničesar znanega, da
poslanec Sumavić sploh ni bil
aretiran. Interpelant dr. Spaho
je energično protestiral proti
takemu načinu odgovarjanja, ki
sloni na informacijah organov,
ki so obdolženi zlorabe svoje
oblasti. Med dr. Spahom in pre-
sednikom Trifkovićem je došlo
nato do ostrega prepiranja. V
vseh dvorani je nastal velik
hruš. Radi razgrajanja je pre-
sednik kaznoval poslanca Koka-
novića s pismenim ukorom.
V slednjem nemiru pa je bil
predsednik prisiljen prekiniti
sejo, ki jo je ponovno otvoril
šele čez 15 minut, ko se je hrup
nehotolico polegel. Po zopetni
otvoritvi so govorili še dr. Spa-
ho, predsednik Trifković ter po-
slanca Kapetanović in Sumavić,
ki je ugotavljal, da so orožniki
imeli pismeni ukaz sreskega po-
glavarja, naj ga aretirajo. Na-
vedel je točno številko dotične-
ga akta. Vse njegovo dokazova-
nje, da je poslanec, ni ničesar
pomagalo. Šele na energične
proteste v Beogradu ga je sre-
ski glavar čez dva dni izpustil.
Nato je govoril notranji minister
Boža Maksimović, ki je izjavil,
da mu poleg tega dogodka ni
znan in da bo takoj uvedel pre-
iskavo.

V sledeči proračunski debati
je prvi govoril poslanec dr. Spa-
ho, ki je ostro kritiziral vladno
politiko v Bosni, katere se vedno
bolj pogreza v siromaštvo in
ječi pod neznosnimi davčnimi
bremeni. Zato bo glasoval proti
proračunu.

Seja narodne skupščine se je
zaključila ob 12.30 ter se bo ju-
tri dopoldne vršila druga.

Zakon o centralni upravi v Jugoslaviji

BEOGRAD, 18. (Izv.) Razgo-
vor med radikali in muslimani
za skupno sodelovanje v oblast-
nih skupščinah v Bosni in Her-
cegovini so se razbili in preki-
nili. Med radikali, muslimani
in zemljoradniki pa se je dose-
gel sporazum za skupno sodele-
vanje v oblastnih skupščinah v
Bosni in Hercegovini. Na ta na-
čin bodo radikali in teh oblastih
v opoziciji.

Dopolodne je imel sejo eko-
nomsko-finančni komite mini-
strov v kabinetu pravosodnega
ministra ter je razpravljal o
praviniku za finančno delo v
oblastnih skupščinah. V tem
smislu je bila izdelana uredba.
Zvečer pa je imel sejo mini-
strski svet. Minister Vasa Jova-
nović je izjavil novinarjem, da
se je na tej seji ugotovilo in
izenačilo stališče SLS z radikal-
skim glede gotovih vprašanj in
zakona o centralni upravi. Zak-
on o centralni upravi bo jutri
popoldne na dnevnem redu na
seji zakonodajnega odbora. Ne-
koliko točk je ostalo rezervira-
nih, ker se v vladni koaliciji ni
dosegel sporazum. Zvečer so

razpravljali o roku, v katerem
se imajo likvidirati ministristva,
katera naj se ukinejo. Zdi se,
da bodo prej določen rok sku-
šali skrajšati.

Ostali del ministrske seje pa
je bil posvečen delu v oblastnih
skupščinah in poslom, ki naj
se prepustijo oblastnim skup-
ščinam. En del poslov vrhovne
centralne uprave se bo namreč
prenesel na oblastne skupščine.
Ministri SLS so zahtevali, da se
v roku treh mesecev določi
kompetenca oblastnih skupščin
in poslov, ki naj jih te skupšči-
ne vršijo.

Radikalni ministri pa so se
postavili na stališče, da na po-
dlagi člena 56. ustave ni treba
precizirati časa, ker se to lahko
zgodí prej ali pozneje, ker daje
ta člen vladi pooblastilo, da mo-
re vsak čas gotove svoje posle
prenesti na oblastne skupščine.
Na seji ministrskega sveta so
razpravljali tudi o državnih
podtajnikih. Določilo se je, da
more biti v vsakem ministristvu
samo po en podtajnik, ni pa tre-
ba, da bi moral biti podtajnik v
vsakem ministristvu.

Izpremembe v jugoslovenski diplomatski službi

BEOGRAD, 18. (Izv.) S kralje-
vim ukazom je imenovan za po-
slanca v Washingtonu Vojislav
Antoničević, dosedanji poslanik
v Madridu. Za poslanika v So-
fiji je bil imenovan Ljuba Ne-
šić, dosedanji poslanik v Var-
šavi. Dosedanji poslanik v
Washingtonu dr. Tresić-Pavičić
pa je bil postavljen na razpolo-
ženje.

Potres v Hercegovini

je povzročil 8 milijonov dinarjev
škodo

BEOGRAD, 18. (Izv.) Glasom
brzojavnih poročil iz Mostara

DNEVNE VESTI

Anton Čok

Včeraj zjutraj ob 4. uri je nenado-
ma preminul tu v Trstu č. g. Anton
Čok, kaplan cerkve sv. Antona
novega. Predsinočnjim je bil po-
kojniki še čil in zdrav v družbi svo-
jega brata šolskega voditelja gosp.
Andreja Čoka in njegove žene v
gostilni pri kozarcu vina. Tu mu
je prišlo nenadoma slabo. Zadel
ga je kap. Z avtomobilom je bil
prepeljan na dom, kjer je večeraj
zjutraj ob 4. uri izdihnil v 49. letu
svojege življenja.

Pokojnik je bil sin ugledne na-
rodne družine Čokovih iz Lonjerja,
brat odvetnika dr. Ivana-Marje
Čoka in šolskega voditelja Andre-
ja Čoka. Bil je tržaški slovenski
družbi znana osebnost kot prijete-
len družnik in prijazen sode-
sednik. Našim narodnim kulturni-
m, posebno pa gospodarskim
vprašanjem je posvečal mnogo za-
nimanja in obilo dejanskega so-
delovanja pri vodstvu naših go-
spodarskih institucij. Bil je v zad-
njem času podpredsednik Tržaške
posojilnice in hranilnice ter od-
bornik Zadrzne zveze v Trstu.

Pogreb se bo vršil danes popo-
ldne ob 3. uri iz ulice Zonta št. 3
do cerkve sv. Antona, a ob 4. od
vile Revoltella pri Lovcu na kati-
narsko pokopališče, kjer se polo-
žijo telesni ostanke v družinsko
grobnico.

Kruto prizadeti družini in so-
rodnikom naše iskreno sožalje.

Premirje med hišnimi gospodarji in najemniki

Kakor smo na kratko sporočili
v večerjšnji številki, je prišlo pre-
sinoč med zastopniki hišnih gos-
podarjev in najemnikov od sporazu-
ma, ki ga smemo označiti vsaj kot
nekako premirje in agitaciji, kate-
ra se je bila razvila zadnje tedne
radi naraščajoče stanovanjske
bede. Že silovitost ogorčenja obeh
prizadetih strani, ki je prihajala
do izraza bodisi v javnosti potom
listov, bodisi v obliki čedalje bolj
napetega osebnega razmerja med
najemniki in gospodarji oziroma
njihovimi namestniki, je neod-
klonljivo zahtevala kakršnokoli
ureditev tega vprašanja.

Ker je znano, da je vlada že po-
novno izjavila, da se zakon, s ka-
terim je bila uvedena svobodna
kupčija s stanovanji, ne preklie-
je v nobenem slučaju, je bilo jasno,
kot smo naglašali že v četrtek,
da se more najti izhod le na ta
način, da se gospodarije omeji-
jo, t. j. da si postavijo sami nekoliko
ozi okvir za realizacijo svojih za-
hlev, nego jim je dovoljen po za-
konu. To se pravi, kot smo tudi že
naglašali, da se postavijo ne na
pravno, temveč socialno stališče,
upoštevajoč realne življenjske pri-
like v mestu in na deželi glede
stanovanjskega vprašanja. Po dol-
gem razpravljanju se je na tej
podlagi dosegel v mestni hiši pred

so bili tam zabeleženi ponovni
lažji potresni sunki, ki pa niso
povzročili nobene škode. Potres-
ne sunke je zabeležila tudi beo-
grajska seizmografska postaja.

MOSTAR, 18. (Izv.) Glasom u-
radne ugotovitve znaša škoda
povzročena vsled potresne kata-
strofe v Hercegovini največ 8
milijonov dinarjev. Najhuje so
prizadeti siromašni sloji, ki sta-
nujejo sedaj v malih za silo
zgrajenih hišah.

Turčija in Združene države

Uspešna pogajanja med Tevfik-
begom in admiralom Bristolom

ANGORA, 18. Poluradni list
»Hakim i Milli« naznanja, da
se sedaj vršijo pogajanja za
vzpostavitev rednih diplomati-
čnih odnosov med Turčijo in
Združenimi državami, ki jih za-
stopa admiral Bristol.

Pogajanja se tičejo predvsem
podaljšanja začasne pogodbe,
imenovanja poslanikov, vpra-
šanja sklenitve trgovinskih do-
govorov itd. V političnih krogih
predvidevajo, da bo sporazum
sklenjen v najkrajšem času.

ANGORA, 18. Pogajanja med
Tevfik Ruskič begom in admi-
ralom Bristolom, zastopnikom
Združenih držav, za ureditev
vprašanj, ki se tičejo Turčije in
Amerike, so sinoči privedla do
sporazuma. Zastopnika obeh dr-
žav sta si izmenjala note, v ka-
terih so določene vse točke spo-
razuma.

Bivši kralj Hedžasa umrl

LONDON, 18. Na otoku Cipru je
umrl Husein Husli, bivši kralj
Hedžasa, ki je svoj čas hotel za-
vojevali vso Arabijo.

Leta 1924. se je bil odovedal pre-
stolu v prid svojemu sinu Aliju,
ki pa ni dolgo kraljeval, kajti iz-
podrinil ga je Ihu Saud.

sinočnjim sporazum, da se usta-
novijo paritetične upravne komi-
sije, ki bodo reševale najemniške
spore med gospodarji in najem-
niki.

Po tem sporazumu v mesini
hiši se je vršil isti dan (17. t. m.)
drugi ožji sestanek, na katerem je
bil sporazum končnovalno for-
muliran pod pokroviteljstvom pre-
fektu kom. Fornaciari-ja.

Določbe tega sporazuma so sle-
deče:

1) Ustanovijo se paritetične
upravne komisije, katerih vsaka
bo sestavljena iz enega zastopnika
hišnih gospodarjev, ki ga imenu-
jejo društva hišnih gospodarjev,
in enega zastopnika najemnikov,
ki ga imenujejo razni sindikati in
društva, in enega zastopnika fa-
šistske stranke, ki bo predse-
dnik in ki ga imenuje fašistska
pokrajinska zveza.

2) Te komisije, katerih število
se še določi, bodo imele nalogo,
da na zahtevo ene prizadetih
strank poravnajo spore radi bo-
dočih najemniških pogodb na
podlagi načel in postopanja, ki jih
določijo posebna komisija pod pre-
sedsntvom občinskega komisarja,
katero bodo sestavljali: Carlo
Riva, podpredsednik, inž. Kobal
(za fašistski direktorij), odv.
Giorgio Marsich (istotako), kap.
Gino Blasini (za fašistske sind

TRGOVINSKA DOVOLJENJA

Občinska komisija za trgovinska dovoljenja v Trstu je določila na svoji seji od 14. t. m., da morajo akcijske družbe priložiti prošnjo za trgovinsko dovoljenje splošni kazenski list predsednika ali delegiranega upravitelja, medtem ko morajo pri navadnih trgovskih družbah (società in nome collettivo) predložiti kazenske liste vsi družabniki brez razlike.

Dreherjeva palača

postaja vedno bolj skrivnostna. Zdi se, da se bo s težavo lotila od svojega občinstva in vzela vase tržaško borzo. Toda pripravila se je na to, da bo težko lotiti, in kakor se vidi, polaga precejšnjo težnost na 27. t. m., ko jo bo le še en dan ločil od usodnega trenutka. Pridite, da vidite, kako se bo lotila...

CENE NA BLAGOVNEM TRGU

Zelenjava: radič zeleni 35-400, radič rdeči 80-180, zelje belo navad. 100-110, zelje zeleno (Bruxel tes) 620, zelje cvetno 90-180, vrzote 70-120, cikorkija 60-100, krompir 70-75, sveži grah 400, repa sladka 95-40, šelen 220-260, špinata 420-80, »atopinambona« 90, čebula 60-80.

Sadje: jabolka 110-450i hruške 150, mandarini 220-300 za kvintal, pomaranče 120-220 za kv., pomaranče 45-80 lir za zabojo.

Trg precej šibak, vendar pa dosti bolj od zadnjih dni.

Cene brutto per netto.

Iz tržaškega življenja

Huda nezgoda mladega delavca

Na parniku »Rialto«, ki ga popravljajo v ladjedelnici S. Marco, je huda večera popoldne dogodila huda nezgoda, katere je bil žrtev 21-letni mehanik Remigio Maniag iz Milja. Okoli 15. ure je Maniago vrtal z vodikovim plamenom železno ploščo, ko se je plinovodna cev radi močnega pritiska nenadoma odtrgala od kovinastega dela priprave, ki jo je mladenič držal v rokah. V istem hipu je plin, ki je uhaljal iz cevi, zagorel z velikim plamenom, pri čemer se je Maniago vnela tudi Maniagova obleka. Čeprav so ga navzočni delavci naglo rešili gorečih cap, je nesrečni mladenič zadobil strašne opekline po spodnjem delu trebuha in po stegnih do kolen. Siromak je dobil prvo pomoč od zdravnika rešilne postaje, ki je bil telefonično poklican na lice mesta, nato je bil prepeljan v mestno bolnišnico. Njegovo stanje je nevarno.

Odprta noč in dan so groba vrata...

Ljudje, ki so se večer popoldne ob 15.30 peljali s tramvajem proge št. 4, so bili priča žalostnemu prizoru. Ko je tramvaj vozil od trga Borsarja proti trgu Tommaso, je star gospod, ki je sedel v notranjosti voza, nenadoma bolesto zahropel, zakrilil z rokami, po zraku ter se nato zleknil nezavesten na svojem sedelu. Navzočni potniki so priskočili k starcu in ga skušali obuditi k zavesti, a ker se jim to ni posrečilo, so ga naposled posadili v neki javni avto, s katerim je bil nemudoma prepeljan v mestno bolnišnico. Toda tamošnji zdravnik je dognal, da je starac, ki je bil spoznan za 70-letnega inženirja Alojzija Giorginija, stanujočega v ulici Rossetti št. 66, že mrtav; zadela ga je srčna kap. Truplo je bilo prenešeno v mrtvašnico.

Obupen korak brezposelnega uradnika

Predpreteklo noč okoli 1. ure je mlad, dostojno obločen mož, skočil pred kavarno »Transalpina« na nabrežju Grumula v morje. Obupni čin neznanca je zapazil neki finančni stražnik, ki je urno poklical nekatere pomorščake in z njihovo pomočjo se mu je posrečilo rešiti samomorilnega kandidata iz vode. Medtem je nekdo obvestil o dogodku rešilno postajo, od koder je čez par minut prihitel na lice mesta zdravnik, ki je podal nesrečniku prvo pomoč ter ga dal nato prepeljati v mestno bolnišnico. Tam se je samomorilni kandidat izkazal za 35-letnega brezposelnega uradnika Petra Martinelli, stanujočega v ulici Malcantoni št. 11. In povedal, da je hotel v smrt, ker mu je življenje postalo v zadnjem času nezno; bil je namreč že delj časa brezposeln in popolnoma brez sredstev; razen tega ga je mučila huda pljučna bolezen. — Nesrečni

mož je ostal v bolnišnici, a njegovo stanje ni nevarno.

Tramvaj podri starca

Ko je 60-letni mehanik Henrik Hacker, stanujoč v ul. Massimo d'Azeglio št. 22, večeraj zjutraj šel po ulici Passeggio S. Andrea, ga je v bližini ulice Officina podri tramvajski voz št. 131, ki je vozil proti Skednju. Pri padcu se je Hacker hudo pobil po glavi ter si pretresel možgane. Siromak je dobil na lice mesta prvo pomoč od zdravnika rešilne postaje, nato je bil prepeljan v mestno bolnišnico.

Iz tatinskega dnevalka

Predpreteklo noč so neznani zlikovci odprli železniški voz pred tobačnim skladiščem tvrde Hermann Spier v ulici Flavio Gioia ter ukradli dve bali tobaka, vredni 2250 lir. Blago je bilo last omenjene firme.

Med opoldanskim odmorom, ko je bila trgovina z jestvinami Aleksandra Ulicigral v ulici Ugo Polonio št. 3 zaprta, so jo obiskali neznani odjemalci in si izbrali znatno količino raznega blaga. Toda v odločilnem trenutku so se zlikovci zbal, da bi jih kdo presenečil, zato so jo previdno odkurili s praznimi rokami.

Tržaško sodišče

Konec obravnave o potopitvi parnika »Persia«. Obtoženci oproščeni

Dne 8. t. m. smo poročali o potopitvi razprave proti Ivanu Kreglich, kapitanu parnika »Persia«, in Antonu Pontelli, prvemu strojniku na omenjenem parniku. Oba sta bila radi potopitve omenjenega parnika odpuščena iz službe, kar je dalo povod sodnemu postopanju proti obema radi sokrivde na tej potopitvi.

Vemo, da se je na parniku, ki je bil namenjen v Karaki, že v bližini mesta Kolombo pojavil požar. Središče požara je bilo v zalozah premoga in vzrok je bil velikanski pritisk naloženega premoga in velika vročina. Te okolnosti so bile ugotovljene že na zadnji obravnavi, ki je bila prenešana le radi tega, ker se je smatralo za neobhodno potrebno zaslišanje izvedenca v pomorskih poslih, ki naj bi ugotovil, ali je bilo obnakanje obeh obtožencev pravilno pri gašenju tega požara in ali ni kapitan Kreglich predčasno prepustil parnika njegovi usodi.

Ta predlog je stavil branitelj odvetnik Cosulich.

Parnik se je pogreznil v zalivu Boria Pagoda v Indijskem oceanu. Večera je bil zaslišan edini kot izvedenec kapitan Amerigo Billafar, star 70 let, ki je dal precej važnih pojasnil.

Kel je med drugim:

Iz prakse se ve, da mora pravzaprav kapitan, na čigar parniku se je vnel požar take vrste, prej ko mogoče odrediti, kajti veliko lažje je udušiti tak požar med vožnjo. Razbremeniti parnik v pristanišču ne pomaga, ako so vremenske okoliščine in naloge parnika take kot v tem slučaju. Premog se med potjo polagoma izrablja in le tako je mogoče priti do žarišča požara. Za gašenje se rabijo hidranti in centrifugalne črpalke. Drugih sredstev ni in ako odpovedo omenjena, je parnik predan svoji usodi in nobena človeška moč ga ne reši. Ako se za zalogo premoga zalije, preči parnik nevarnost, da ali nasede, ali se raztrešči ob korahnih grčih, posebno v zalivu Boria Pagoda, kjer ni mogoče vedeti nikdar za točno globočino morja, ki je spremljiva. Ustaviti parnik bi tudi bilo usodno in tudi jaz bi nadaljeval pot do Bombaya, ker vem, da imajo v pristanišču za take slučaje primerne doke. Veliko krivde na požaru imajo tudi »monsuni«, viharji v Indijskem oceanu, in kapitan Kreglich je ravnal pametno, da je dal v pravi čas povelje, da se parnik zapusti, sicer bi izpustil celo moštvo smrtni nevarnosti. Kapitan Kreglich in strojnik Pontelli sta, v kolikor zamorem razvideti iz aktov in po tem, kar ste mi vi, gospod predsednik, razjasnili, napravila za rešitev parnika, kar sta mogla, in nesreča je privedla parnik do katastrofe, ne da bi obtoženca imela pri tem najmanjšo krivde.

Te izjave so dovedle državnega pravdnika do predloga, da se oba obtoženca oprostita, ker nista zagrešila inkriminiranega dejanja. Branitelj odvetnik Cosulich se je pridružil temu predlogu in sodni dvor, pod predsedstvom odvetnika cav. Sbiša je proglasil za oba obtoženca oprostitino razsodbo.

Žaljenje prvega ministra

V preiskovalnem zaporu sedi že delj časa, osamljen latvine, Marij Mayer. Večera je bil ta poklican pred tukajšnji kazenski senat radi žaljenja prvega ministra. Glasom obtožnice je Mayer na petje nekakega sokaznjenca, ki je pel »Giovinezza«, zapel pesem »Bandiera rossa« in se spustil v žaljenje prvega ministra.

V obravnavi se je doznalo, da so tovariši nadeli obtožencu ime »Braico«, kar naj bi bilo nekako merilo za njegovo moralno vrednost.

Obtoženec taji odločno vsako krivdo.

Agent Volpe Ivan vzdržuje obtožnico, kajti on je stvar naznanil. Sokaznjence Mayerja, Dante Ercolelli, pa pravi, da ni slišal petja Mayerja in tudi ne žaljivih besed. On tudi ni Volpeju ničesar omenil o tem.

Državni pravdnik, odvetn. cav. Tromby, pravi v svojem govoru, da spada stvar skoro pred posebno sodišče. Obtoženec ima srečo, da niso bile besede izgovorjene pred občinstvom.

Branil je odv. Barich. Sodni dvor je obsodil Mayerja na 6 mesecev in 20 dni ječe in na 750 lir globe.

TELESNA VZGOJA SPORT

IGRIŠČE ADRIA

Prosveta - Obzor

Prvenstveni ples zopet pričinja. In sicer obeta biti oster in zanimiv. To, kar niso znale nuditi tour-tekme, nam bodo dale retour-tekme v zadostni meri v zadovoljenje.

Šest čel je v boju. Vse so bojniško razpoložene. Obzor in Adria bosta skušali na vsak način preiti lastno redovanje do čistih števil. Tekmovanje med obema četama za prvenstvo v klasifikaciji bo pa predvsem odvisno od rezultatov, ki jih bosta četi dobili iz tekem z manjšimi.

Cete nižje klasifikacije pa so se za retourno tekmovalje obilno pripravile. Posebno je Prosveta jasno pokazala z zadajo tekmo, da pridobiva zopet na stari moči. Čudno je le, da ta četa, komaj proti zadnjemu nevarno dviga glavo. Lansko leto si je priborila prvenstvo ravno v retour-tekmah.

Prosveta je izpolnila lastne vrste z dobrimi igralci, ki so vrnili četi zopet ono elastično tehnično narav igr, kot smo jo že bili vajeni gledati. Formacija Prosvete je sedaj popolna. Ni pa tako z Obzorom. Z izgubo Zadnika je napad Obzora izgubil mnogo na lastni moči.

Ce vzamemo v pretres dejstvo, da je v tour-tekmalh premagal Obzor Prosveto z veliko težavo in s pičlim rezultatom 3:2, in če si predstavljamo, da se je nahajala takrat Prosveta v največji krizi, ne bo nič čudnega, če nedoljski rezultat izpade v prid Prosvete.

Obzor bo pa seveda igral tekmo, iz katere hoče odnesti dve točki. To mu je potrebno, da obdrži oblast redovanja.

Mislimo, da se našemu sportnemu občinstvu ni mogla nuditi boljše prilika, da pride do svojega užika.

Igrišče Adrije pričakuje v nedeljo vsa tista masa ljudi, ki je zrla v nedeljo na Obzor v velenimivo tekmo med S. U. in Z. M. D.

Tam je bila tekma le za šalo, tu pa imamo resen boj.

Kdo bo v nedeljo izostal?

R. F.

S. d. Adria.

Danes zvečer sestanek v novih prostorih. Vse aktivne člane pozivam, da ne manjkajo. Prosim g. Sugana in Kobca, da se sestanka udeležita. — Sportni vodja.

D. k. N. Tommaso

Prva nogometna četa in rezerva odidejo jutri ob 12.15 iz prostorov ali pa se zberejo ob 12.45 na igrišču samem. — V.N.P.

RAZNE ZANIMIVOSTI

Zrakoplovalni promet med Evropo in Ameriko

Med Špansko in Argentino se vrše pogajanja za udeležitev velikega načrta redne zračne zveze preko južnega Atlantskega oceana. Promet bi se vršil z zrakoplovi Zeppelinovega tipa. Na Španskem bi zgradili postajo za zračni promet pri Sevilji, v Argentini pa

S tužnim srcem javljamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, da je naš preljubi brat oziroma svak

ANTON ČOK

duhovnik

danes zjutraj, ob 4. uri, nenadoma izdihnil svojo blago dušo.

Pogreb draga pokojnika se bo vršil jutri, v soboto, 19. t. m., ob 3. uri pop. iz hiše žalosti Via della Zonta št. 3, odnosno od Revoltelle (pri Lovcu) ob 4. uri na pokopališče na Katinari, kjer se položijo zemski ostanki v družinsko grobnico.

TRST, 18. februara 1927.

Josipina por. Golob, sestra.
Dragotin, Andrej, dr. Ivan Marija, bratje.
Emil Golob, svak. Marija roj. Učnik, Zora roj. Drašček, Marica roj. Caharija, svakinje.

Pogrebno podjetje Nuova Impresa, Trst, Corso V. E. III 47.

v Buenos Airesu. Kapital v znesku 30 milijonov prezet je baže že zagotovljen. Redni promet bi imel pričetek tekom 4 let.

DAROVİ

V počestčenje spomina nepozabne družice in mame, daruje rodbina Šuka L 40 svetoivanski podružnici Sol. društva.

Isti podružnici darujejo za podpis na bankovcu izven kurza g. Hubert Leiler in Karlo Luznik L 2, g. Ivan Kuret pa L 1.75. Skupno L 45.75. — Srčna hvala vsem darovalcem!

BORZNA POROČILA

Amsterdam 920-930, Belgija 315-325, Francija 90-91, London 111.95-112.10, New York 23.23.20, Španija 384-392, Švica 440-450, Atene 29.50-30.50, Berlin 545-555, Bukarešt 13-13.75, Praga 68.20-68.80, Ogrska 400-410, Dunaj 320-330, Zagreb 40.25-41. Uradna cena zlata (17. II.) L 447.09; vojnoodškodninske obveznice 61.40.

MALI OGLASI

BERLITZ-SCHOOL Via Fabio Filzi 23, pouk in prevodi v vseh jezikih. 237

ZLATARNA N. Borsatti & Figlio, Trst, Corso 47 (lekarja Rovis) popravlja, prodaja in kupuje zlato, srebro po poštenih cenah. Govori se slovenski. 231

SAMO potom energičnega zdravljenja z Glykolom se ozdravi glavobol, šibkost, utrujenost, čustvenost. Izdelek lekarne Castellonovich, Trst, Via dei Giuliani 42. 229

KVAS najboljša vrsta Soc. Ligure Lombarda po L 5.30 kg. pri S. Ravberju v Ajdovščini. 209

PO VIŠJH cenah kot vsaka druga kupuje srebro, zlato in briljante zlatarna Portici Ponte Fabra. 203

VINOTOČ, da dobrem mestu, se prodaja radi bolezn. Pojasnila v Via Geppa 16, I. levo. 240

BABICA, diplomirana, sprejema noseče. Govori slovensko. Bodulich Ana, Madonna del Mare 19, II. 234

KRONE

briljante, platin, 28-kronska zlata komade

ZLATO plačuje po višjih cenah nego vsak drugi

ALBERT POVN - urarna

Trst, Via Mazzini 46

Tvrdo H. PETRIČ v Posojni priporoča svojo bogato zalogo ur, zlatih in srebrnih predmetov in raznovrstnih daril.

Zaloga originalnih živalskih strojev »Singer«. Prodaja tudi na obroke. Pouk v velenju brezplačno. 193

Predne prodaje

KRONE, GOLDBARJE

ZLATO IN SREBRO

obiščite zlatarno

111

STERMIN Via Mazzini št. 43

kjer dobite najvišje cene. - Kupujem žiske mestne zastavljence.

PODLISTER (57)

V. I. KRIZANOVSKA:

NEMEZA

ROMAN

Duhovnik je nadel naočnike in stopil k durim ter si začel ogledovati omrvelo obličje mlade ženske.

— Zelo je lepa, in rečem vam, prijatelj, da ni lepo, če ste tako kruti, — je pripomnil stari ter petrepat barona po ramenu. Ona ni kriva spletk svojih sorodnikov ne Valerijine prevare, zato je jasno, da so jo vaše besede težko zadele, če se je onesvestila. Morate jo sami nesti v njeno sobo, da ne vzbudite radovednosti in opravljanja služabništva, ki ne sme nič vedeti o vajinem nesoglasju.

Brez besede se je Samuel sklonil, vzel v naročje Ruto in jo odnesel v njeno sobo, a nato se je vrnil k očetu pl. Roteju.

— No, ali je prišla k sebi? — ga je vprašal sočutno.

Ne, toda sobarica je pri njej in ji bo pomagala; sedite, oče pl. Rote, nadaljujva najin razgovor; ta nesrečni dogodek naju je prekinil v trenutku, ko sem vas hotel nekaj prositi.

— Poslušam vas, sinko.

— Povedal sem vam že, da nisem ne Jud, ne kristjan in da ne verujem ne v Boga ne v hudiča. Toda vkljub temu pomilujem nesrečneže, ki so po rojstvu obsojeni v revščino; zato vas prosim, da jemljete od mene vsak mesec vsoto denarja za reveže, pohabljenice in sirote; vi jih poznate mnogo. Če vam je zlato židovskega brezbožnika zoprno, ga morete oprati z blagoslovljeno vodo! — je zaključil nekoliko zbadljivo.

Svečenik je zmajal z glavo.

— Vaše besede, ki vam jih narekuje hudobni duh, mi vzbujajo grozo, toda vaša dejanja dokazujejo, da vas Bog ni še docela zapustil, in jaz nimam pravice zavreči to, ker bo zbrisalo solze mnogih nesrečnežev. In tako, prijatelj, sem jaz

pripravljen vzeti vaše zlato, ne da bi ga umil z blagoslovljeno vodo. Zdaj pa moram iti; toda reči vam moram, da sem zelo žalosten, da sem izgubil tako vzglednega kristjana!

Ginjeni Samuel je povesil glavo, stari duhovnik mu je bil všeč. Spomnil se je preteklosti in srce se mu je ogrelo.

— Le še pridite, oče pl. Rote, da me privedete na pot resnice; saj pravijo, da potrpljenje vse premaga.

Oče pl. Rote se je nasmehnil.

— Dobro, vsak mesec pridem po vaš denar za reveže, toda obljubite, dragi Samuel, da če vas bo končno zločed izpustil iz svojih krempljev in če boste čutili potrebo moliti in posteti kristjan, tedaj pozovete mene, da vas krstim; notranji glas mi pravi, da se to nekoč zgodi.

— Seveda, seveda! to vam obljubljam, — je odgovoril v smehu bankir in prijateljski stisnil roko duhovniku.

Ko je Samuel ostal sam, je šel v svojo sobo ter vzel v roke knjige, toda namesto da bi bral, je razmišljal o svojem pogovoru z očetom pl.

Rotejem in o predstoječem pogovoru z ženo. Rahlo trkanje na durih ga je zdramilo iz zamisljenosti.

— Kdo je? — je vprašal jezen, da ga motijo. — Jaz sem, odprli! — je odgovoril Rutin glas.

Mlada žena je bila bleda kakor smrt, toda njene žgoče oči so se sovražno uprle v moža, ki jo je premeril s hladnim pogledom.

— Vidim, da si ozdravela, — je rekel bankir, ji podal stoličo ter se vsedel za pisalno mizo; upam, da te bo ta prvi poskus ozdravil tvojih lepih navad; samo lakajem je mogoče odpustiti prilstskovanje pri vratih.

Toda Ruta je stala in se nalahko oprla ob pisalno mizo ter izpregovorila s tihim, pretrganim glasom:

— Ta poskus mi je dal vedeti, da sem v tvoji hiši bolj prezirana kakor sluga, o katerih govoriš. Jaz nisem nič vedela o spletkah bratovih in očetovih. Jaz nespametnica sem te ljubila! Jaz nisem vedela niti tega, da sovražiš in preziraš svoj narod, dasi te je kristjanka zaničljivo odbila. Zdaj pa, ko mi je vse znano, ne ostanem več tu.